

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Левченко.О.В.

кандидат військових наук, професор;

Косогов О.М.

кандидат військових наук, старший науковий співробітник,

військова частина А1906,

Міністерство оборони України

ПОПЕРЕДЖЕННЯ АКЦІЙ ІНФОРМАЦІЙНОГО ВПЛИВУ НА РАННІХ СТАДІЯХ ЇХ ПІДГОТОВКИ

На сьогодні формування світового геополітичного простору та внутрішньодержавних відносин відбувається в умовах інформаційного протиборства. Для нашої держави ця проблема особливо актуальна: зважаючи на певну невизначеність геополітичного статусу, політичну нестабільність, нестійкість вітчизняного інформаційного простору, Україна перебуває під систематичним інформаційним тиском.

З огляду на підвищення спроможності арсеналу сил, засобів і методів інформаційного протиборства, дії, що проводяться в ході інформаційної кампанії (інформаційної операції), необхідно виявляти та припиняти на ранніх стадіях підготовки їх реалізації.

У таких умовах важливе місце в системі інформаційної боротьби займає система заходів попередження інформаційної кампанії. У випадку відбиття інформаційних акцій в діяльність повинна вступати програма локалізації нанесеного збитку, відновлення потенціалу державної системи інформаційного протиборства, поповнення втрат у силах і засобах, а також перегрупування сил постійної готовності відповідно до нових виявлених напрямків можливої інформаційної кампанії.

Систему заходів протидії акціям інформаційної кампанії та інформаційних операцій на ранніх стадіях можна умовно розділити на три складові.

1. Попередження акцій інформаційної кампанії та інформаційних операцій.
2. Виявлення акцій інформаційної кампанії та інформаційних операцій.
3. Припинення акцій інформаційної кампанії та інформаційних операцій.

Попередження акцій інформаційної кампанії та інформаційних операцій містить у собі:

схилення можливих противників до відмовлення від реалізації власних агресивних планів і намірів відносно держави за допомогою арсеналу сил і засобів інформаційної боротьби;

дискредитацію в очах потенційних противників найнебезпечніших для безпеки держави напрямків інформаційної кампанії;

безперервний пошук і усунення вразливостей у державній системі інформаційного протиборства та забезпечення інформаційної безпеки;

виявлення та ліквідацію умов, сприятливих для реалізації іноземними державами своїх агресивних намірів у формі розв'язання інформаційної кампанії;

безперервний пошук нових джерел інформаційно-психологічної напруженості, відстеження переміщення й розростання (зменшення) уже виявлених зон інформаційно-психологічних конфліктів (моніторинг розподілу конфліктогенного потенціалу в інформаційній сфері), а також їхніх зон впливу й оцінку загроз безпеки держави, пов'язаних з можливим залученням до одного з таких конфліктів;

моніторинг процесів укрупнення геополітичних суб'єктів, створення нових союзів і коаліцій навколо держави, в яких основною метою об'єднання суб'єктів геополітичної конкуренції є спільна конкурентна боротьба за право переважного впливу на певні частини інформаційного простору та процеси, що протікають у них. Визначення реальних цілей створення таких коаліцій та причин, що спонукали різномірних геополітичних суб'єктів до такого об'єднання;

моніторинг просторового розподілу і зосередження сил та засобів потенційних супротивників (суперників) із числа іноземних держав і інших суб'єктів геополітичної конкуренції поблизу життєво важливих об'єктів інформаційної інфраструктури держави;

виявлення та припинення умов для виникнення усередині держави й на його кордонах нових суб'єктів геополітичної конкуренції, здатних самостійно виходити із власними ініціативами на міжнародний рівень, процесів ініціювання та підтримки ззовні проявів сепаратизму;

оцінка та аналіз рівня присутності й впливу (фінансового, технологічного, інформаційного, ідеологічного) іноземних структур над національними ЗМІ, метою якого може бути встановлення повного або часткового зовнішнього контролю над національними інформаційними ресурсами й психологічною сферою суспільства;

пошук і припинення спроб створення негативного психологічного фону відносно діяльності (або окремих її напрямків) системи органів державної влади й місцевого самоврядування;

виявлення спроб встановлення інформаційної блокади;

демонстрація (пропаганда) власної сили (могутності) держави в інформаційному просторі (у вигляді, наприклад, оперативно-тактичних навчань сил спеціальних інформаційно-психологічних операцій з використанням інформаційної зброї) з метою стримування потенційних агресорів;

зосередження сил швидкого реагування (постійної готовності) в областях інформаційного простору, що стали об'єктом уваги сил інформаційних операцій збройних сил, спецслужб і інших організацій іноземних держав, що беруть участь в інформаційному протиборстві;

проти дія розвідувальної й іншої діяльності іноземних спецслужб у національному інформаційному просторі;

забезпечення власної інформаційної безпеки;

інформування Президента України, Уряду України, а також органів державної влади, що уповноважені на ведення інформаційного протиборства, про виявлені загрози розв'язання інформаційної кампанії та ступеня загрози безпеці держави.

Виявлення акцій інформаційної кампанії та інформаційних операцій містить у собі:

безперервний пошук (моніторинг) зовнішніх загроз інформаційній безпеці держави, можливих ознак, слідів і зовнішніх проявів здійснення акцій інформаційно-психологічної кампанії або операцій інформаційно-психологічної війни;

виявлення напрямків експансії іноземних держав в інформаційній (інформаційно-психологічній) сфері,;

виявлення інших спроб створення умов для організації прихованого управління системою соціальних, економічних, політичних відносин держави,;

аналітична реконструкція;

Припинення акцій інформаційно-психологічної кампанії й операцій інформаційно-психологічної війни на ранніх стадіях містить у собі:

знищення джерел інформаційно-психологічної кампанії (війни);

нейтралізацію джерел інформаційно-психологічної кампанії (війни);

локалізацію масштабів і ступеня небезпеки інформаційно-психологічної кампанії (війни).

Список використаних джерел:

1. Радковець Ю. І., Левченко О. В., Косошов О. М. Погляди на створення системи інформаційної безпеки України та її Збройних Сил // Наука і оборона. – 2014. – № 1. – С. 38–41.

2. Дубов Д. В. Кібербезпека: світові тенденції та виклики для України: аналітична доповідь / Д. В. Дубов, М. А. Ожеван. – К.: НІСД, 2011. – 30 с.

Макаренко Т.Є.

аспірант,

*Національний інститут стратегічних досліджень
при Президентіві України*

СЕКМЕНТИ ВЗАЄМОДІЇ ІНСТІТУТУ ФРАНЧАЙЗИНГУ І ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

У кожній сфері є чимало проблемних питань, що заслуговують на увагу дослідників. Малий і середній бізнес відіграє велику роль в національній економіці, визначає темпи економічного росту. Важливим елементом для створення конкурентоспроможної економіки та упередження загроз економічній безпеці держави є забезпечення зв'язку між *Інститутом франчайзингу* (далі – *ІФ*) та *економічною безпекою держави* (далі – *Е_{кБ}*), які